

Kiadó hivatal: muzeum-utca 8-ik szám.

Előfizetési árak: Egész évre 16 ft. Negyed évre 4 ft. Félévre 8 ft. Egy hónapra 1 ft. 40

A lap s átküldésére vonatkozó reklamatiók előfizetési pénzek és hirdetések a kiadó hivatalba intézendők.

EGYETÉRTÉS

Szerkesztési iroda: muzeum-utca 8-ik szám.

A lap szellemi részét illető minden közlemény ide küldendő.

Bérmennetlen leveleket csak ismert kezekből fogadjunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Budapest, márczius 17.

A ki visszaemlékezik ama heves támadásokra, melyekkel a volt balkezőp a közelmúltban tárgyalási választási törvényjavaslatot ostromolta, az annak a törvényjavaslatnak láttára, melyet Tiszta Kálmán, az idő szerint Magyarország belügyminisztere ma, Helfy interpellációjára felelve a képviselőház elé terjesztett, nem tagadhatja meg magától a legjobb kaczagást, bármilyen rosszul esik is különben tapasztalni, hogy országos ügyekben a parodia ül győzelmet. Nem is hiszünk, hogy a megváltozott idők és módok dacára is, Tiszta Kálmán e törvényjavaslatát nem részletesen hasonló fogadtatásban mint elődök, Tóth Vilmosnak hírhedt nemcomparatívái javaslata, melynél derültebb hangulatot csak néha napján kelt egy-egy nagyvárosi szónoki frázis felsülése. Hanem Tiszta Kálmántól nem volt várható, hogy kitegye magát a nevető izmok önkénytelen modortalanul fogva elfojthatlan kaczagásnak. Nem olvasztá föl tehát törvényjavaslatát, jól tudván, hogy az adott viszonyok közt az első benyomás nyilatkozata sokkal ártatlanabb, ha a képviselő otthon vergődik át rajta, mintba a parodisticus gyútanagy az országgház termében pattan ki, s feltartóztatlanul rombol a sűrű képviselői székek között.

A nagy tett, melyre magát az egykori ellenzéki vezér azon törvényvel szemben szánta, a melynek végzetési intézkedéseiről kijelenté, hogy nem kíván semmi részt az annak megalkotása folytán származó felelősségből, egészen és nagyban az, hogy az adó lefizetésére kitűzött határidő, melynek megtartásától tételtől függővé a választói jogosultság elnyerése, ez évi április hó tizenötödik napjáig hosszabbították meg. Ennyi és nem több az, mit a választási törvény igazságtalanságainak enyhítésére javasol az a miniszter, ki míg a hatalom polcán nem állott, velünk együtt, — sőt elis merjük, hogy erőteljesebben mint mi. — támadta meg az új törvénynek ama szakaszát, mely az egyenes adó teljes lefizetéséhez köti a szavazati jogot. Felhozzuk-e újra azon megváltoztatott érveket, melyek a választási törvény ez intézkedése ellen annak idejében a törvényhozásban és a sajtóban hangzottak? Akár tekintünk el a saját álláspontunktól, melylyel a censushoz kötött választói jog nem fér meg és fogadjuk el bár a censussal is a az adó lefizetésének is e nembe kötelező módját, Magyarország mostani adózási viszonyai között bármilyen határidőhöz kötött ilyen intézkedést az igazságság követelményeivel megegyezőnek el nem ismerhetünk.

Tiszta Kálmán törvényjavaslata csak a legdurvább sérelmeket orrosolhatja, ezek közül is csak azokat, melyek a törvény helytelen végrehajtásából eredtek, de teljesen érintetlenül hagyja azokat, melyeket a törvény magában foglal, mint ama törvényhozói hypocrisis kifolyásait, a minek nem csak mi látjuk, hanem látták a mostani belügyminiszter legközvetlenebb elvrokonai is e törvény jogszorító vérszemléletét.

Két héttel megdolani az adó lefizetésére megállapított határidőt, — ez, ha már „valaminek“ mondható a mi parlamenti viszonyaink között, de elenyészőleg kevés, semmi ama pusztításokhoz képest, melyeket az új törvény a választók között végre vitt. Tegyük fel, hogy Tiszta Kálmán módosított javaslata április első napjáig törvényvé válik és kihirdetettik, két heti időt nyera hátralekös adóának lefizetésére. Hogy módjában van-e a különben minősített polgároknak a fizetés teljesítése; hogy szavazati jogot meg sem nyer, a ki helytelenül lett oly adóval megtrá, mit — ezer példa van rá — az adókezelés bonyolultsága folytán évekig sem bír tisztába hozni: ki kérdi?

Jól tudjuk, hogyha más nem, az idő rövidsége elég mentségül szolgálhat a kormányknak arra, mikép oly javaslatnak nem lép az országgyűlés elé, mely a választási törvénynek egykora általa is kárhözhozott intencióit rendelkezéseire nevez megváltoztatni képes lenne. De ha már beleegyezhetünk abba, hogy módosítás alá véteven a törvény, annak csak az adóhátralekösokra vonatkozó részén történjen változás, nem azt követelik-e jog- és méltányosság, hogy a 12. §. 5-ik pontja hatályn kívül helyezessék? Ez ép oly kevésse forgatná ki a törvényt, mint a mennyire az összeírás újból fölvelet nem tenné bonyolultabbá azon intézkedésnél, melyet a belügyminiszter a törvény megalkotásánál, melyet Tiszta által is constatált igazságtalanságot, mely által a legtöbb polgári jog az adóvégrehajtok segédkezésére rendeltetett nemcsak, hanem elvonatki százezrekétől, a kiknek választói kellekei egyébként, a negyvennyolcadiki törvény értelmében kifogás alá nem eshetnek.

Hogy a hírhedt 12-ik §. egykori ostromlói, most midőn a sikeres javaslattal ideje rájuk virradt, ezt tenni elmulasztják, arra mentségét hiába keresnek. Mivé törpül a fönnen hangoztatott szabadelvűség, ha e visszas állapotban is megnyugvást talál. Vagy talán nem is nyugosznak meg benne a volt balkezők, de „kénytelenek“ propter bonam pacem, a „szabadelvű“ kompanisták, a volt Deákpartiak kedvért? Nehogy eszközök jusson valamiképen kérdni ezzel a jó akaratukkal, mert baj lesz, ha a „szabadelvűség“ közös alapja ilyen nyomorultnak mutatkoznék már is, két héttel annak megvetése után s alig, hogy a vidékről az üdvözetek megindultak.

M e n d e B ó d o g .

A pénzügyminiszter — mint a „Reform“ hallja — jelenleg behatóan foglalkozik az adóügyi bizottság által már letárgyalta s a jelenlegi kormány által is elfogadott adótervezési javaslatok részleteivel, s azoknak több oly módosítását szándékozik javaslatba hozni, melyeknek célja az adóterhek igazságosb fölosztása mellett valamivel fokozni az állampénztár remélhető bevételeit is. E törvényjavaslatokat a képviselőház közvetlenül az ünnepi szünidő után veendi tárgyalás alá. Akkorra marad a költségvetési törvény tárgyalása is, miután minden igyekezet mellett sincs kilátás arra, hogy folyó hó 24-ig, midőn a ház husvéti szünidejét megkezdik, meg lehessen alkotni magát a költségvetési törvényt, melynek összedolgozását egyébiránt már is foglalkozik a pénzügyminiszteriumnak egy hivatalnok, ki a ház mindenik ülésén jelen van. A szünidő előtt aligha fog a ház többet elvégezhetni az egyes miniszteri tárczák költségvetésének részletes tárgyalásán, s az indemnyitnek április hó végeig kiterjesztéséről szóló törvényjavaslaton kívül, mely utóbbinak tárgyalása a csütörtöki ülés napirendjére van kitűzve.

Egerből a következő tudósítást veszi a „M Ujság.“ Heves megye e hó 15-ikén, azaz hétfőn kezdődött a megyei közgyűlés. Természetes, hogy az új kormány s pártja megalakulása folytán mindenki kíváncsian tekintett a gyűlés elébe, miután köztudomású az is, hogy az új kormány külön leiratban értesítette alakulásáról a törvényhatóságokat. Mit fog a leiratra mondani Heves megye, hogy fog a fogadtatni, folyt a kérdés kíváncsian jobbra-balra.

Mindehhez járult az, hogy a baloldali párt értekezletét hétfőn délutánra hirdette, tehát akkorra, midőn a közgyűlés a főkérdésen tulesett. Így a közgyűlés tagjai teljesen saját meggyőződésükre voltak utalva, s pártkésziő nem zavarta a meggyőződés közbeszédében.

Hétfőn 10 órakor nyílt meg az ülés. A teremben szokatlan kevés bizottsági tag volt jelen. Híre járt, hogy a volt deákpartiak bizalmi-adrest akarnak indítványozni. Azonban a teremben a közönyösség — majdnem szemmel látható volt.

A szokásos jelentések után felolvastatták a kormány összes tagjai által aláírt leirat, melyben az új kormány notifikálja alakulását a megyének. Néma csendben hallgatták a leiratot, s végeztélvi siri csend állott be. Egy éljen, egy nesz nem zavarta a csendet. Az einkölle főispán, jobbra-balra tekintget, hogy hát sem éljen, sem a bizalom bármilyen kifejezése nem jelezteik? — A folyton tartó csendben egy hang hallatszott: „tudomásul vétetik.“ Az elnök végre e hangot konstataálja, hogy hát a leirat tudomásul vétetik. Az ülés aztán többi teendőit végzi. Délután tartották a pártértekezletet a „korona“ nagy termében. A pártértekezlet egyhangulag kimondá: hogy tovább is azon az alapon folytatja működését, melyen eddig vezetett, s az új pártalakulás ez érdemben semmi hatást nem tett.

Egerben nagy lelkesedéssel ünnepeltetett meg a márczius 15-ike is.

Vasárnap ment végre a városi képviselőtestület kisorsolt tagjainak megválasztása. Minden negyedben a balpárt jelöltjei győztek tetemes nagy többséggel. Este a kaszinó éttermében ünnepeltetett a márczius 15. előestéje, s számos pohárköszöntő volt a nagy nap emlékére, és Kossuth Lajosra. A pohárköszöntések hangszlyozták meg az elvhu balpárt összetartását, kitaratását. S hogy az eddigi egységes működést ne zavarja az új alakulás, miután az ugy sem felel meg az igényeknek.

15-én este a „koronában“ volt lakoma, szintén e nap emlékére díszített. Az étteremben Kossuth arczképe koszoruzva s kivilágítva volt.

Isten adjon a hazának sok oly megyét s várost, mint Heves megye s Eger városa.

A „Budapesti Közlöny.“

Ergo: „szabad a vásár!“ A kik tudni akarják, hogy a jelen kormány melyik kóta szerint fog pikálni, azok olvassák el a tegnapi országgyűlési tudósítást, különösen pedig azt a helyet, mely a hivatalos lap subventiójáról ad bővebb felvilágosítást.

Az „Athenaeum“ könyv és hírlapnyomató társulat adja ki a hivatalos lapot régi idők óta, noha az államnak is van egy nagyszériű nyomdája, de mikor bár nincsen dolga, nagyon természetes, hogy a hivatalos lapot másutt kell nyomtatni, levén arra szükségé másnak is.

Ez a lap 4—500 ezer forintot jövedelmez az „Athenaeumnak“, — s az Athenaeum fizet ezért az államnak 64 ezret. — Egy másik nyomda már 100,000-et ígért, a 64 azonban a legújabb számtani találmányok szerint 36 ezer forinttal több levén a száznál, a lap kiadása továbbra is a többet ígérő Athenaeum körmei közt maradt.

Ennek az „Athenaeum“-nak különben van egy érdeme: ő adja ki a „Hon“-t és „Pesti Napló“-t, — jelenleg mind a kettő kormánylap, s azonfölül, a hány tökélyű író az országban találtaik, de rá van utve a kormánypartii stempeli, — az ott sokra vihethi, — az tagadhatatlan.

Ezért 400,000 forint, ha jól felvesszük, a mai világban még csak nem is pénz. Három év alatt egy millió és kétszáz ezer. Lehetne ugyan e pénzből oly irodalmi tőkét alkotni, mely a magyar irodalom felvirágzását örök időkre biztosíthatná, de hiszen az Athenaeumál is ott virágozik Gregus; aztán meg az Athenaeum nem is hazai intézet, hanem privát érdekek előmozdítója, a mi egy kissé nagyobb előny.

Azt mondják, hogy ma már nem igen lehet a la „Kerge Pali“ módosulni, mert hát elfogyott a nótá. Fogyott? — Nem addig míg egy bocskor lesz Magyarországon. Arra verik a sarkantut és ugy táncolnak a mi keztüben dúdálásunk mellett, mikor egy „Athenaeum“-nak pár százezer forint jut, még akkor nem kell félni, hogy más grata personáknak ne jusson. Telik ebből a nemzetből, amig meleg.

Ez az első tény mindenesetre megérdemli, hogy a nagy Tiszta előtt 1200 választó civis leboruljon, s

megénekelje a szent nyomdokot, melybe lépett az ő szent zászlójuk, ki ime a sziklából is forrást nyit az ő mamelukainak számára.

Dicsőséges egy összebarátkozott hadsereg! A kis Pulszky bátran kiálthat nekik jó időt, mert látszik, hogy konytanak a dologhoz, és megszavazzák a tüzes menykőt is, csak ugy üssön be, hogy egy kis testvériesen megosztott melegségre legyen kilátás.

Az új „Pesti“ hajnalán tehát, a „Hon“-t és „Pesti Napló“-t, kiszoruló Athenaeumnak jutott az első pohár papramorgó. — „Hogy eset atyafi? Kóstolja kend atyafi.“ — Így adatik aztán ez kézről kére jó vadások szokása szerint, mig egy csepp lesz a korsó fenekén.

Es azt mondják, hogy elfogyott a nótá! — Nem addig, mig egy bocskorszj lesz Magyarországon. K r a c h .

Mező-Tur, márcz. 16.

Mező-Turon a márczius 15-dikét ez évben is fényesen megünnepeleik. Már vasárnap több helyen ki volt a nemzeti zászló tűzve. Hétfőn pedig az egyleteken, a városokhoz és a cselmesterek házaín lobogott. A délutáni órákban mozsarak dörgése hirdeté a nagy nap emléket s hivta fel a polgárokat e nap megünneplésére, és az ünnepi lakomában való részvételre. — Részt is vettek e nemzeti emléknap megünneplésében igen sokan imdenrendű, rangu polgárok, s mindkét helyen, számos pohárköszöntés volt. Legelsőben ifj. Turgyonyi Lajos igen szép beszédben élteté a sokat szenvedett s alkotmányos szent jogaitól saját fiaí által megfosztott imádott hazát, kívánván annak anyai keserű megpróbáltatás után megérdemelt boldogabb jövődőt. Utána Mészáros Endre polgármester élteté a legnagyobb magyart, a hazától idegen földön szenvedő Kossuth Lajost, s szüni nem akaró ellenzések közt fogadtatott indítvány, hogy hazánk nagy fiának üdvözlötnek küldjük el levélben, a mi másnap meg is történt. Domján János élteté az elvszilárd hazafiakat, köztük szeretve tisztelt képviselőnek Csávolzky Lajost. A közjogi ellenzék és a márcz. 15-dikét ünneplő budapesti polgárok üdvözlő távirata viharos éljenzéssel fogadtatott mindkét helyen, s nekik e sorokban nyilvánosan mondunk köszönetet szíves megemlékezésükért. Eltávoztá előtt a haza fővárosában e napot ünneplő lelkes képviselőként s polgárokért emelt meg egyszer poharat ez ünneplő indítványozója, a többek által ez estén éltetett ifj. Turgyonyi Lajos. Így folyt le városunkban e reánk egykori jobbágyokra örökre nevezetes történeti nap ünnepele. A jelen voltak azon szíves jó kívánattal vetünk egymástól búcsut, hogy egy év múlva már boldogabb hazában, boldogított politikai és társadalmi viszonyok közt, együtt egy helyen az egyetértés szent érteke által lelkesítette ünnepelehesük ezt a nagy napot. Hallgassa meg a magyarok istene szíves jó kívánságunkat.

Debreczeni level.

Márcz. 14.

„A politikában még a jó észlelése végett sem szabad az elvekről lemondani.“

Városunkat nagy izgatottságban tartja a közelgő követválasztás. Bezzeg minden követ is megmozgat a „D. Ellenőr“ az ő maecenasá Tiszta Kálmán megválasztatása érdekében. A tegnapi (51.) száma plane egy oly lebujujlevél ir vezércikkében kardosodik a belügyér megválasztatása érdekében, melyen még azok is megbotránkoztak nálunk, kik különben székek a Tiszta ur politikáját vakon követni, s azt hisszük épen nem helyeselhetik Tiszta ur sem, hogy lapjában oly botrános hangon irt cikket jelent meg, mely csak árthat neki ahelyett, hogy szíves szolgálatot tehene.

A kérdéses cikk az erkölcsi sülyedés oly mély fokát jelzi, mely eddigi unicum egyantól áll hazánk politikai életében.

Az elvhu hazafiak a „D. Ellenőr“ ama cikkében oly becselten neveltek tántoríthatatlan politikai meggyőződésükért, a minöket tisztességes lapban még eddig nem olvastunk. A cikk persze afféle kortes-kiáltvány, mely a közjogi ellenzék ellen intézett szennyes káromkodás után ezzel végződik: „Éljen a szabadelvű párt! Éljen Tiszta Kálmán!“

Valóban megdöbben a jóérzésű honfi oly politikai elvetemlőség felett, melyet bárbe vett tollak városunkban, e derék magyar város kompromittálására, mindennap tanusitanak a „D. Ellenőr“-ben.

Ejő madarak rossz néven veszik ezt nekünk, hogy mi szilárdul ragaszkodunk ama régi álláspontunkhoz, melytől egyedül várjuk hazánk üdvét, boldogságát.

Kétséges kell az embernek esnie, midőn hazánkban a demoralizáció némely vidéken oly foku hogy a legszentebb elvektől való eltérést nem átalják némelyek erény gyanánt feltüntetni s azokat, kika demoralizáció magvát elvetik, fölmagasztalni. Am tekintse meg bárki a „D. E.“ veszett cikkeit s meggyőződhetik felőle.

Ila forgatjuk a történelem lapjait, hasztalan keresünk pártját oly politikai hitehagyottságnak, mely dicsőitést vont volna maga után. Példátlan ez hazánk történetében is egész mostanig.

Az elvüket föladdott egyének jelenleg azzal a silány mentséggel állanak elő, hogy immáron a meddő küzdelemre beléfaradtak s hogy így vagy amúgy eljött a válság vészes órája, mely végsemmissüléssel fenyeget minket, ha át nem pártolunk a Deákparthoz!

Es akadnak oly jámbor együgyűek, kik ez üres csevegéseknek hitelt adnak s hagyják magát tévutra vezetettini.

Szomorú de igaz! Ugyan nem rosszabb állt-e ügyünk az 1848—49-ki szabadságharc lezárásával, mikor hazánk ege annyira beborult, hogy még a reménynek legkisebb sugara sem csilámlott elénk. Igen; de akkor az egész haza egy ellenzékét képezett; türt, szenvedett, de szenvedőleg állását nem adta föl. Várt jobb időkre s nem is hiába. Az 1861-diki politikai életünk megteremtője ép e szenvedőlegesség magunktar-

tása volt. Ennek a korcszülötte volt — igaz az 1867-iki egyezség, melyet éveken át az a párt is elkarhözottat, mely most áttérve a 67-iki egyezség védelmezőjéhez, most e közösgügyi viszonyt, mint a hazára egyedül üdvözítőt szeretnék feltüntetni.

Veszélyes játék ez, uraim, mely okvetlenül előbb-utóbb megtermi rossz gyümölcsöt.

A nemzet már most is bizalmatlankodik s kezdi vesztetni hitét még azok iránt is, a kikben eddig reményének horgonyát vetette.

Igen mert a volt bal-kezőp párt, midőn vakon követte vezérét, e lépését nem volt képes igazolni. A régi elvek mellett vállalva el a képviselői diszes állást mindegyik, s most midőn, akár lelke tisztá meggyőződéséből, akár mellékes érdekekből pártolt át a „szabadelvű“-nek bérnált jobboldalhoz, sem nem értesíté e felül választót, sem le nem köszönt, hogy új választás történhessék.

A megnyerve az itteni hangulatot ismerem, ez városunkban korántsem kétségbeeszt. Van ugyan nehány meglehetősen szelet hajtó, handabandázó uri ember mi köztünk is, kiknek ez új állapot tetszik s ugyancsak toborznak Tiszta ur mellett: de a jóaraváló polgárság nagy része csak köve hisz beszédeknek.

Mondják, hogy Tiszta Kálmán okvetlenül személyesen lép hozzáik meg a választás előtt. Ha jó, megadjuk neki mint kormányfőnek az illő tiszteletet, sőt egy kis hivatalos ovációban sem fogunk szükmarkoskodni, azt azonban ne várja, hogy mi a régi Tiszta Kálmán, a képviselő Tiszta Kálmán mellett tüntessünk. Oh, a szép idők letűntek, s nem térnek vissza többé soha!

Végül még annyit említek meg, hogy a régi elveket valló ellenzéki polgárság komolyan gondolkozik nagy hazánkfiainak, Kossuth Lajosnak a csapó-péterfiaválasztókérletben fellejtetéséről. A r u k a n k a r u .

Déva, márcz. 14.

Volt idő, — s még most sem mult el egészen — mikor a tévelygő lelkeket erőszakkal is hajtották az üdvesség forrásához, az egyedül üdvözítő anyaszentegyház kebelébe. Erdélyben a nagy recepta religio joggyengeség törvénybe levén írva, egyébiránt az a közigyék (ne tessék értetni közösgyűlést, a mi új találmány) vezetése is inkább a nagy recepta religioi követők kezében lévén, a reformátusok, lutheranusok és unitáriusok megtérítését legalább erőszakkal nem igen kísértették meg, de annál inkább a görög keleti vallást követőkét, mely vallás ugyan toledálva volt, de nem volt a recepták közt. Minthogy pedig a nép ragaszkodott a megszokott orientális ritushoz, a ritust nem is bántották, de szerettek bizonyos papokat, kik az anyaszentegyház fejének, nem a konstantinápolyi patriarchát, hanem a római szentegyház pápát ismerték el, s ezek által megkezdették az ugynevezett unitusok — vagyis a pápa felelősségét elismerők — sectáját, s ezen secta követői per fas et nefas szaporítottak.

Történt a 30-as években, hogy Alsófehérváralzalmi járásban egy faluban egynehány unitus pap és egy templommal lévén, felerült a szabadság a falu disunitus nagyból részét is unitussá tenni, csak azért is, hogy ne tarstanak két papot. De hát hogy; idők a disunitusok makacsul ragaszkodtak vallásukhoz? Nagyon könnyen, ugy t. i. hogy az unitus pap megszentelte a falu kecskéit, és így a disunitusokét is. A kecskék tehát ez uton mind unitusok lettek. Következett a vasárnap, s a jámbor hívek felgyűltek — szokás szerint — a templom elejébe, és ime a templomot zárva találják. „Mi dolog az istenért, hol a pap, ki zárta be a templomot?“ ily kérdések váltották fel egymást. Ekkor állék az unitus pap s tudatja a néppel, hogy ők mind unitusok, s többé a disunitusok templomába nem mehetnek. Unitusok lettek pedig az által, mert ő (az unitus pap) kecskéiket megszentelte, a nép ezek tejet megette, s így ők unitusokká váltak.

Hogy ebből micsoda historia fejlődött? meg tartozik hírlapi cikkbe. Hogy annyi, hogy akkor még volt az egykori erős Alsófehérvármegyébe, kinyitatták az a disunitusok templomát, s megirta az akkori guberniumnak, hogy ily botránny megye területén meg nem tőr.

Ezen teljes historia egy kis variatioval ismételte magát most Budapesten, s bebizonyult az irás szava: „Hogy semmi sem új a pap alatt.“ Tiszta Kálmán ónmaga ugyanis meggyőződött a deákpart csatlakozhatatlansága felől, — még pedig akkor, mikor az a párt már maga bevallotta, hogy ő bizony mégis csalódott (hogy ne mondjam csalt), — áttért az egyedül üdvözítő anyaszentegyház kebelébe, korábbi vallásából csakis a ritust tartván meg, s ez is csak azért: mert a nép ezen ritushoz van szokva; s minthogy már igaz hívó unitus lett, megszentelte az ő párttori botja alá sorakozott kecskéket, kik már ma maguk is unitusok.

A kecskéket már fejik, s a megszentelt kecskéket egész dézsákkal szállítják — a többi közt — Kolozsvárra. Meghittak engemet is, mint egykori balkezőpártit folyó hó 22-ére, hogy a szabadelvű kormánypart szentelt tejből egy adagot én is vegyek be, s változom át unitussá.

En a jó akarathól nem instálók; sokkal vénebb vagyok már, hogysem jobb utra térhessek; de átengedem az én részemet a szentelt tejből azon uraknak, kik a belügyminiszter ur csatlakozhatatlanságában föltétel nélkül hisznek. s őt ezen hittel vezéreltetve tükön-bokron át követik. Miért ne lehetne nekünk kalvinistáknak is papánk, szintyug mint másoknak! Én, — s azt hiszem: hogy pontem együtt többen — megmaradok a b i h a r i p o n t o k a l a p j á n , s ott sem azért, mert azokat Tiszta ónmaga formulázta, hanem azért, mert azok alapelvét képezik az én politikai hitvallásomnak. és én az én vallásomat el nem hagyom soha az új unitus főpap szeszélye szerint. Menjen a kinek tetszik Kolozsvárra; kiáltsa a hozannát: én maradok — a ki voltam — vén obscurans, ki az idővel nem tud haladni, s nem is akar.

Lehet, hogy a régi ritus fentartása (kár, hogy a kegyelmes ur capitulációját nem mondják a szabad eszmélés államiságunk győzelmének is) sokakat fog Kolozsvárra gyűjteni; és ez annnyival is inkább megtörténhetik, mivel ma nincs Erdélyben Alsófehérvármegyébe, a mely az ily szentelt tejes scandalumoknak „vető“ t. mondana, egyébiránt is valamint a „Hermanstädter Ztg.“, ugy a „M. Polgár“ is csak azok emberekét közöl egy-egy cikket, s így nincs mód Erdélyben megmondani a népnek, hogy ők Kolozsvárra az ország államiságának s azzal kapcsolatban a magyar korona souvarainitásának temetésére vannak egybehiva.

Legvégül illő, hogy a meghívó uraknak köszönetet

Vannak ezen tárczában oly dolgok, a hol megkari-
tások eszközölhetők, a melyek azon természetű átalaku-
lással fogva beállhatnak, a melyen ezen miniszterium át-
máltatnak tudni, hogy néhány év előtt még ez a
miniszterium teendő 300-400 mérföldre terjedő vasut
építéssel voltak egy és ugyanazon időben elfoglalva.
Most vagy semmi, vagy igen kevés a kiépítendő
vasut, azonban a jelen évi budgetben még sem találunk
ennek megfelelő redukciót. Én nem kívánom a jelenlegi
miniszteritől, hogy képes legyen magát tájékoztatni, hogy hol
és mit lehet már is megkariítani, hanem remélem, hogy a
jövendő évi költségvetés már ezen új alakban fog előter-
jesztetni.
Nem akarom felemlíteni azon kérdést, hogy ezen
miniszterium a kereskedelmi miniszteriummal egyesítse-
sék. Mindenesetre nevezetesen, ha nem is milliókra menő
megtakarítást fogva előidézni e tény a költségvetésben.
Ezekre nézve remélem, hogy mindenesetre a jövő
országgyűlés elején a miniszter ur szíves lesz nyilatkozni,
és a kormányának eziránti nézetét előterjeszténi; de ez
nem minden; ezen tárcza keretében igen számos panasz
emlegettett oly visszaélésekre nézve, a melyek pénzügyi
hajánkat legnagyobb részben előidéztek. Ezen panaszok
megvizsgálása, orvoslása éveken át sürgettetett e házban,
mindazonáltal azóta e téren semmi sem történt. Mindenki
elismerte azt, hogy botránnyok, s oly dolgok történtek,
a melyek eltűnni nem lehet, hanem arra nézve, hogy valaki
orvoslást gondoskodott volna, még eddig tudomra semmi
sem történt. Nem említem különösen a keleti vasut
ügyének a maga időkoráéért, hanem annyit mondhatok,
hogy ezen kérdés megoldása olyan kérdés, a melytől
nagy mérvben függ Magyarország hitelének visszaál-
lítása.
Ha a miniszter ur emancipálja magát az alól, a mi
alatt elődei szenvedtek, hogy t. i. nem a saját maguk, ha-
nem elődei hibáit, tévedéseit és netalán bűneit voltak
képtelenek palástolni, hogy épen a miniszteriumban levő
hivatalnokok hibáit, tévedéseit, bűneit akarták takargatni,
és semmit sem orvoslottak ezen a bajon; — ha ezen túl nem
teszi magát és azon — nézetem szerint — állkimélettel
akar ő is eljárni, hogy akár hol történt a hiba, most arra
fájljon vettesse, akkor hazánk pénzügyi bajain nem fog
orvosolni, mert nem fogja orvosolni azon visszaéléseket,
a melyek annak alapját képezik, ha nem fog szigorú vizsgá-
latot tartani a miniszterium körében az iránt, hogy minék
és ki kideríthető — kinek tulajdoníthatók azon visz-
szaélések, a melyek ellen ama sok panasz emlegettett ezen
házban.
Ha ezeket a miniszter ur vagy elintézi, vagy elinté-
zésüket kezdeményezi és ezekről a jövő törvényhozásnak
kell felvilágosítást ad, többet tesz hazánk pénzügyének
rendezésére, mint akár a pénzügyminiszter tárczája kör-
ében tehet. Erősen meg vagyok győződve, hogy azon bajok,
a melyek a tárcza rossz kezeléséből erednek, főokai voltak
azon bajoknak, a melyek hozánk pénzügyi megrontását idéz-
ték elő. (Felkiáltások: Holnap!) Ajánlom a t. miniszter ur
figyelmébe az elmondottakat.
Elnök: A holnapi napon tárgyalás alá fog venni,
az állam költségvetéséről a jövő évi költségvetésről be-
adott törvényjavaslatot, és azután az államköltségvetés tár-
gyalása fog folytatattani.
Ülés vége 2 óra 10 perccor.

Törvényjavaslat

az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1874. évi
XXXIII. t. cz. 12. és 108. §§-ainak pótlásáról.

1. §. Az 1874. évi XXXIII. t. cz. 12. és 108. §§-ai-
an felgaltatva és azzal pótolva, hogy a választók
névjegyzékének évenkénti kiigazításánál a megelőző évi
egyes adónak illetőleg az adóhatalmakkal 15-ig be-
járólag történt befizetése igazolandó.

2. §. Az 1875. évi összeírásnál mindazok, kik felszólá-
lasi uton igazolják, hogy a választók névjegyzékéből
csak a megelőző évi egyes adónak, illetőleg az adóhata-
lmalnak nem fizetése miatt hagyattak ki, és hogy a
törvény ide vonatkozó intézkedéseinek eleget tettek,
a névjegyzékbe felveendőek.

3. §. Ezen felszólalás a központi választmány elnök-
étől april hó 16-ig nyújtandó be, és az egyes adónak,
illetőleg adóhatalmának befizetése az idézett törvény 14.
§-ban megállapított módon igazolandó.

A felszólaló azt, hogy máskülönben választói joggal
bíró, ott, hol az összeírás az ilyeneknek jegyzékbe vételével
készült, ezen összeírás jegyzékkel, egybeült pedig az
összeíró küldetését bizonyítványával igazolni tartozik.

Az ezen bizonyítékok nélkül benyújtott felszólalás
tekintetbe nem vétetik, és az illetőnek minden további
felszólalási joga az alkalomra elenyészik.

4. §. Ezen törvény alapján beadott felszólalások elin-
tőzése végett a központi választmány april 17-én összeül
és ülésait mindaddig folytatja, míg minden ilyenmű felszólá-
lás elintéztett, a további eljárás az 1874. évi XXXIII.
t. cz. 49-51 §§-ai szerint történik.

5. §. Azon törvényhatóságokban, illetőleg képviselő
küldési joggal felruházott városokban, hol az ideiglenes
névjegyzék kiállítására a határidők már megállapíva van-
nak vagy la a felszólalás is folyamatban van, a jegyzék
elleni felszólalásra nézve a törvényben előirt további te-
endők a jelen törvény rendelkezéseitől függetlenül folyta-
tandók és befejezendők.

6. §. Ezen törvény kihirdetésekor azonnal hatályba
lép, s végrehajtásáról a pénz- és belügyminiszter biza-
tosítja meg.

E javaslat indokolása következőleg hangzik:

Midőn a törvényhozás az 1874. évi XXXIII. törvényt s
annak 12. és 108. §§-ait megalkotta, nem tűzték ki záros
határidőt, melyen belül a választási jogosultságra igényt
tartó honpolgárok a megelőző évi egyes adóikat, illető-
leg az adóhatalmukat befizetni tartoznak.

Ezen körülmény a törvény végrehajtását általában,
de különösen most az első összeírás alkalmával a honpol-
gárokra nézve felelt szigorúvá teszi; s nagy igazságtalan-
ságra szolgáltat okot.

A bérköcsi kiadásokra előirányzott 8000 frtnyi ki-
adást Kármán Lajos botránnyoson soknak tartja. Szer-
int a japáni Mikadónak nem fogyaszt el többet egy év alatt
kocsikázásra. A közgyűlés azonban megszavazta e kiadást,
mert az a felek kiknek ügyében a kocsikázások szük-
ségesek nagyrészt megtérültek.

A fővárosi telkeknek bekerítéslen volta miatt Máty-
s t. u. s. hevesen kikel, állítván, miképp igazságtalanság,
hogy a főváros megbírságolja azon polgárokat, kik telkei-
ket bekerítéslen tart. Határozati, hogy a tanács e tárgyat
a legközelebbi közgyűlésnek részletes előterjesztést
tegyen.

Erdő- és szőlőmivelés előirányzatát 4000 frt.
Mátyus u. s. nevetésének tartja, hogy a főváros szőlőm-
velést foglalkoztasson. Indítványozza a szőlők bérbeadását.
A polgármester azonban felvilágosítja, hogy a szőlőterület
honvédek számára van kiszemelve, minthogy még
a kaszánya mostanában nem építették fel, addig a tanács
mivelletni kívánja a szőlőt, annyival inkább, mert azok
rendesen behozják a rájuk fordított költségeket.

A közgyűlés elfogadja az előirányzott 4000 fo-
rintot.

ban nem volt és nem lehetett, azt bővebben fejtegetni fele-
legesnek tartom.

Közgazgatási uton a bajon segíteni nem lehet, mert
hiányzik erre a törvényes alap, s ha a kérdés ezen állapot-
ban hagyatnék, maga a kir. curia is igen nehéz helyzetbe
jönne, mert vagy helybe kellene hagynia az ily szembe-
szökő igazságtalanságot vagy tömegesen kellene megse-
misenítse az összeíró küldöttségek illetőleg központi választ-
mányok egyik vagy másik irányban követett eljárását, a
törvényvel megegyeztetetnek nem találná.

Az első esetben igazságtalanság követetnek el több
állampolgáron, a második esetben új összeírások szükségé
álma elő, mi által a választók állandó névjegyzékének ösz-
szeállítása hosszú ideig halasztatnék el.

Mintán pedig az egyik esethez ép oly hátrányos
lenne, mint a másik, nem marad egyéb hátra, mint a tör-
vénynek itt jelzett hiányát törvény által segíteni.

Ez célja az általam beértesített törvényjavaslatnak
mely első §-ában intézkedik a jövőben eszközözendő kiigaz-
ításokra nézve, a többi §-ában pedig intézkedik az iránt,
hogy a jelen évi összeírásnál különben bekövetkező igaz-
ságtalanságok megelőzhetőek legyenek a nélkül, hogy
akár újabb összeírás által a költségek szaporítása, akár a
választói állandó névjegyzék elkészítésének s így a jövő
általános választásoknak késeltetése idéztetnék elő.

A javaslat utolsó bekezdése kimondja, hogy a meg-
alkotandó törvény kihirdetése után azonnal életbe lép, mit
elégg indok az időnek rövid volta, a végrehajtást pedig a
belügyminiszter kivül a pénzügyminiszterre is bizza
azért, hogy az adóhatalmokkal a szükséges intézkedések a
pénzügyminiszter által azonnal megtehetőek legyenek.

Ezen az igazságtalanságok nézve és a választói névjegyzék
elkészítését nem késeltető törvényjavaslat elfogad-
ását a t. háznak teljes bizalommal ajánlom.

Tiszta Kálmán.

Törvényjavaslat

a budapesti magyar nemzeti színház homlokzatának és
bérházának kiépítéséről és az arra szükséges 300,000
frtnyi törlesztési kölcsönnek és a bérház 30 évig való adó-
mentességének engedélyezéséről.

1. §. A nemzeti színház homlokzatának és bérházá-
nak kiépítése iránt eddig tett intézkedések helybenb-
gyanulnak.

2. §. A belügyminiszter felhatalmaztatik, hogy a m-
nemzeti színház homlokzatának és bérházának teljes kiépíté-
sére, a bérházak és telkének, valamint a színházi alap-
tulajdoni képező városi teleknek jelzálogi lekötö-
tése, továbbá a színházban évenként járó 27,300 frtnyi se-
gély kiadásának kötelezettsége mellett egy a házbér-
veledelemből törlesztendő 300,000 forintnyi kölcsönt ves-
seljen föl.

3. §. Mig az ékint felveendő kölcsön az eziránt a belügy-
miniszter által kiállítandó kötelezvényben kikötött
évsor szerint törlesztve leendő, a nemzeti színház bérháza
az állami és közpénzügyi adóktól mentes nyilatvattatik.

4. §. Jelen törvény végrehajtásával a belügyi, az áll-
ami adómentesség nézve a pénzügyi miniszterek bizat-
nok meg.

Budapestben, 1875-ik évi március 17-én.
Tiszta Kálmán m. p. belügyminiszter.

Pestmegye övnyedves közgyűlése.

— II. nap. — márczius 17.

A gyűlés második napján felolvastatik a kormány-
hoz intézett bizalmi felirat.

Érdekes tágy volt a mai gyűlésben a volt belügy-
miniszternek három egymásnak teljesen ellenmondó rende-
lete, melyek a lajhántuli hatóságokkal való levelezésekre
vonatkoznak. Ezek elsőjében a közvetlen érintkezés meg-
tiltatik a hatóságokkal, mert a lajhántul nem tudnak
magyarul, s így a lefordítás miatti késedelem a feleket
károsítja. A másik felirat a király személye körüli minis-
trumot jelöli ki, melynek utján a magyar hatóságok a
lajhántulakkal érintkezhetnek, s meghagyja, hogy for-
ditás végett oda küldjenek minden iratot.

Ez a magyar hatóságok meg is fogadták, s a lajhántul
tulról jövő minden iratot vagy megkeresést felküldte a
király személye körüli miniszteriumnak, hogy fordítsa le
neki. Hanem Szapary gróf ur nem úgy értette az előbbi
rendeletet, hanem úgy, hogy a magyar hatóságoknak kutyaköte-
lessége a lajhántulról jövő iratot elfogadni, azt
elintézni, mert ők azt megértik, mivel tudnak nemélti;
la azonban ők annak valamit a lajhántulról, azt szépen
küldték fel Wenkheim bárónak Bécsbe, majd az le-
fordítatja az iratokat s rendelési helyükre szállítja.

Igy értette Szapary gróf az előbbi rendelkezést, s ezt
nem is késett egy harmadik rendelkezés a megyével tud-
tatni. Pestmegye azonban elhatározta, hogy a volt minis-
ter egymásnak ellenmondó leiratait nem veszi tekintetbe,
hanem felír az új belügyminiszterhez s megkérdi annak a
véleményét.

A Nyáry Pálnak emelendő síremlékre 6005 frt gyűlt
be; minthogy ez összeg nem elég egy a megyében állí-
tandó szobor költségeinek fedezésére, azért az összeg egy
része a nyáregyházi iskolára, más része pedig egy az ot-
tani temetőben felállítandó síremlékére fog fordítottani
Nyáry Pálnak.

Az ülés holnap folytatattani fog.

A fővárosi bizottság rendkívüli közgyűlése

— márcz. 17.

Ma folytatta a fővárosi bizottsága a tanács által re-
dukált költségvetés tárgyalását.

Ráth főpolgármester megnyitván a gyűlést be-
jelenti, hogy a legközelebbi közgyűlés már az új városhá-
zán fog tartatni.

A gyűlés Mátyus Arisztid indítványára elhatá-
rozza; hogy a fővárosi hivatalos helyiségei ezental nem fával,
hanem szénmel fűtessenek.

A bérköcsi kiadásokra előirányzott 8000 frtnyi ki-
adást Kármán Lajos botránnyoson soknak tartja. Szer-
int a japáni Mikadónak nem fogyaszt el többet egy év alatt
kocsikázásra. A közgyűlés azonban megszavazta e kiadást,
mert az a felek kiknek ügyében a kocsikázások szük-
ségesek nagyrészt megtérültek.

A fővárosi telkeknek bekerítéslen volta miatt Máty-
s t. u. s. hevesen kikel, állítván, miképp igazságtalanság,
hogy a főváros megbírságolja azon polgárokat, kik telkei-
ket bekerítéslen tart. Határozati, hogy a tanács e tárgyat
a legközelebbi közgyűlésnek részletes előterjesztést
tegyen.

Erdő- és szőlőmivelés előirányzatát 4000 frt.
Mátyus u. s. nevetésének tartja, hogy a főváros szőlőm-
velést foglalkoztasson. Indítványozza a szőlők bérbeadását.
A polgármester azonban felvilágosítja, hogy a szőlőterület
honvédek számára van kiszemelve, minthogy még
a kaszánya mostanában nem építették fel, addig a tanács
mivelletni kívánja a szőlőt, annyival inkább, mert azok
rendesen behozják a rájuk fordított költségeket.

A közgyűlés elfogadja az előirányzott 4000 fo-
rintot.

A városi írtak és fasorok öntözésére 9000 frt
van felvéve. Mátyus ezt újra megtagadja, kijelentvén,
hogy nem érti miképp a városi írtak botránnyoson hana-
nyag öntözése mellett, hogy lehet ott 9000 frtot öntözésre
elkötölni. Indítványozza, hogy míg a tanács ez iránt hatá-
rozott előterjesztést nem tesz addig a közgyűlés az öntözé-
sre egy krajezirt se szavazzon meg. Mátyus indítvá-
nya ellen felszólalnak többn. Steiger azt állítja,
hogy az utak öntözése nemhogy hiányos, de tulságos.
Podmaniczky Frigyes br. az öntözés rendszerét
kívánja megváltoztatni, s szükségesnek tartja a Rakos-
patoknak a városi írtakba való bevezetését.

A közgyűlés a tanács előterjesztését fogadja el.
A fővárosi sétatnyokra 8.300 frt van előirányozva.
Mátyus megrója a sétatny bizottságot, hogy az utakat nem
kavicssal, hanem dunai fővénnyel hinteti be. Haris
megjegyzi, hogy ez a kavics roppant drágasága miatt tör-
ténik így.

A gyűlés holnap folytatattani fog.

KÜLFÖLD.

Az olasz kamara tegnapi ülésében Min-
ghetti pénzügyminiszter előterjeszté a papirpénzforgalom
és az államkincstár 1874. évi állapotáról szóló jelentését,
az 1875-iki végleges és az 1876. évi előirányzati költségveté-
st és ezeket mondta: Az állampénztár 1874. évi szükség-
letét 102 millió tett, mely 40 millió papirpénzzel és 62
milliónyi kincstári készlettel fedeztetett; a pénzügyi helyz-
et 1874 végeig az előirányzattal szemben 43 millióval
javult részben megtakarítások, részben a bevételek feleme-
lése következtében; a pótköltségvetés 1875-re 50 millió
tesz; 80 milliónyi pénztári szükséglet a rendelkezésre
álló készletek által fedezve van, és így külön pénzügyi in-
térkedés nem szükséges, azt hiszi, hogy a dohány-kötvé-
nyekkel tervezett művelést is felesleges lesz tén. Az 1876-ki
előirányzat 24 milliónyi hiányt mutat fel, ehhez járulnak
még a fel nem jegyzett kiadások, de ha a parlament meg-
szavazza az előirányzott bevételeket, az egyensúly helyre-
állítása lehetséges lesz.

A karlistá pártokhoz Don Carlos leg-
közelebb ismét kiáltványt szándékozik intézni s az ultra-
modern pártis „Univers” már hozza e kiáltvány tervezetét,
valamint a Cabrera által szerkesztett javaslatot, melynek
alapján a kiegyezésnek Alfonso és Carlos közt létre kellene
jönnie.

John Mitchell, kit Tipperaryban a napokban
másodszor is beválasztották a parlamentbe, haladéktalanul
Londonba szándékozik menni, hogy személyesen reklamá-
lja a házban képviselői székét. Minthogy azonban igen
beteg, szükség esetén nyugdíjnyújtást viteti be magát a par-
lamentbe, hogy tiltakozó kizárásának ellen a szenvedő Ír-
land nevében. — Ha végrehajtja szándékát, ritka látvány
fog felmerülni az angol parlamentben.

A cseh képviselőválasztások tegnap-
diadalt tartottak meg s az 6-cseh declarans párt újabb
diadalával végeztek. Az összes kerületekben, egy vidéki
kerület kivételével, hol ifjú-cseh párti győzött, az 6-
jelöltek kerültek ki az urnából. Néhol az ifjú csehek elég
tekinthető minoritást tudnak felmutatni, de ennek csak
igen csekély practicus jelentősége van. A tényleges diadal
az 6-cseheké.

A velencei találkozóásra vonatkozólag
a „Presse” római levelezője következőket írja: „Az olasz
udvarból hír szerint a királyon kívül Umberto, Amadé,
Amadé, Tamás gunnai és Jenő savoya-carginai hercege-
k s így az olasz királyi család összes férfi tagjai s ha
Margit koronahercegné egészségi állapota megengedi, ő
is el fog jönni Velenczébe, míg Aosta hercegnőt betegség
gátolja a megjelenésben. A már említett minisztereken ki-
vül a senatus és képviselőház elnökei Velenczébe mennek
a császárt üdvözölni, valamint már eddig számos senator
és képviselő jelentkezett, kik azon kinttétesnek annak
részesülni, hogy a császárnak bemutatassanak. Mint már
említva volt, olasz hajóraj fogja Velenczétől az osztrák
partokig kísérsni a császárt; s a koronaherceg, Amadé és Tamás
hercegek szintén a hajórajnál lesznek s a császárt a
dalmat partokig kísérik. A király szintén megtenné ezt,
de nagyon ki van téve a tengeri betegségek s így lehe-
tőség óvakodik az utazástól a tengeren.”

A szerb skuptsina mai ülésében hatvankét
képvisele a alkotmányi revíziójára vonatkozó indítványoz-
ást a skuptsinával egyetértés szellemel hiea trónörökös-
t; ha trónörökös kijelölése nélkül hal meg, a nemzet a
Karagyevich család kizárásával szabad
adon választást fejedelmet. Az indítvány
sürgősen nyilatvattott.

FAVIRATOK.

Bécs, márcz. 17. A reichsrath mai ülésében
Hoffer interpellálja a belügyminisztert, van-e tudomása
röla, hogy Romániában — dacára a viszonyosságának a kül-
földi biztosító intézetek befogadásában — az osztrák biz-
tosító intézetektől bizonyos kautió követeltetik. — Fu x
előadó indokolván az ó-katolikusok viszonyait ren-
dező tjavaslatot s Kopp védelmében a bizottság erre vo-
natkozó jelentését, elhatározta a ház, hogy megkezdi a tja-
vaslat részletes tárgyalását, mire annak összes szaká-
saiat a bizottság szövege szerint elfogadta s a törvényt
harmadik olvasásban vég jóváhagyta. — A kereskedői
alkusokra vonatkozó tjavaslat az urakháznak szövege szerint
szintén elfogadottat. — Ezután megszavazta a ház a
przemysl-jupkovi vasutnak adandó 1.800.000 frt
előlegét, és megkezdte a közigazgatási törvényszékre
vonatkozó tjavaslat tárgyalását, melyet Praxak a napi
rendről törleendőnek indítványozott. — Holnap ülés.

Versailles, márcz. 17. Az elnapolási bizottság egy-
hangulag oda nyilatkozott, hogy egyedül maga a nemzet-
gyűlés határozhat saját felhatalmazásának időpontja fölött.

London, márcz. 17. A „Times” konstantinápolyi
értesítése szerint elhárítják a vasuti kérdésben a porta
és az osztrák-magyar kormány között felmerült différen-
tiákat.

Berlin, márcz. 17. A kölni érsek saját és kartsár-
nak nevében tiltakozást intézett a porosz képviselőházhoz
a katolikus hitközségek egyházi javainak kezelése tár-
gyában hozott törvény ellen.

Berlin, márcz. 17. A „Nordd. Ztg.” megczafolja a
hírt, hogy a német kormány jelentékeny aranybevásárlá-
sokat tett Londonban.

Berlin, márcz. 17. Vilmos császár a „Posta”
szerint folyó évi május hó folyamában a szlávtogatra
s a olasz királyt Milanoban. Minthogy azonban
ügyencsak májusban várja Vilmos császár a czárt és a
svéd királyt is, az olaszországi ut eme látogatások előtt
vagy után fog megtörténni.

Berlin, márcz. 17. Lasker újabb mellhártgya-
ladásba esett s így betegsége még agasztóbbá vált.

Berlin, márcz. 17. A „Posta” szerint Spanyolország
Don Carlos fiverének, a jelenleg Németországban tartó-
zkodó Alfonso n a közönséges büntények elkövetése
miatt haladéktalan kiadását sürgeti.

Bécs, márcz. 17. Hitelrészvény 256.75. Galiczai 230.50
Államvasút 290.50. Rente 71.50. 1860. sorsj. 111.25
1864. sorsj. 138. — — Ezüst 105.20. — London 111.40.

Unio-bank 96. — Által. építő-bank 18. — Angol-osztrák
130. — Lombard 131.25. Tramway 112. — Hitelsorsjegy
168.25 Napoleonb'or 8.88. Arany 5.24,50 Frankfurt 54.15.

Jegyzetek a múltból.

A „Nép Zászlója” legutóbbi számából ves-
szük át az alábbi idézeteket. Hogy mit bizonyítanak? A
világért sem azt, hogy Tisza és pártja feladta elvét. Hiszen
magok mondják, hogy a közönségeket most is rosznak
tartják. Hanem, hogy miképp vélekedtek a kormányra lé-
pett urak s azoknak legbüszköbb hívei a közönségi rendszer
megváltoztatásának szükségéről, az már elég világosan
nyilatkozik alábbi szavaikból, oly világosan, hogy azt
semminemű taktikai ürüggyel takargatni nem lehet.

Ime „A Nép Zászlója” idézetei:
Részemről határozatlan nyilatvatom, hogy én azon
nézetben vagyok, hogy az ellenzék tagjai, kik a
jelen közönségi állapot anyai erővel ostromolták,
ezen az alapon kormányt alkotni, kormányozni magukat
hivatva nem éreztetik s o h a.
Tisza Kálmán.
(„Hon” 1868. Baksa jan. 1.)

A ki azt mondja, hogy a jelenlegi alap megvál-
toztatása előtt vagyis a delegatio és közös miniszter-
riumok eltörlése s a nemzeti hadserég önállósága a nélkül
képezhető a közterhek könnyebbülése, állami jogaink
biztosítása, népünk műveltsége, — az vagy b o l o n d
vagy c s a l ó.
Csernatóny.
(„Elnök” 1869.)

A baloldal kimondotta, hogy az 1867-ki törvények
alapján kormányt nem fog alkotni, s így azt kiindulási
pontul el sem fog d h a t j a.
Jókai Mór.
(„Hon” 1868. máj. 7.)

A Deákparttal való egyesülésről szólván, melyet a
balközép s a jobboldali nemzeti tagja tervezett, lehetetlen-
nek mondá azt ezen otthonba hadal, mely ordító okta-
lanságával véli behozonyíthatni büzségét a hatalom
urainak kegyosztogatóhoz színe előtt.
Csernatóny.
(„Elnök” 1869. júli. 6.)

A hivatalos lapból. Kinevezés. A király Horn
Ede országgyűlési képviselőt a földmivelés, ipar és kereskedelmi mi-
niszterium államtitkárává nevezte ki.
Nérválasztás. Goldner Lipót bécsi lakos nevét
„Dor”-ra változtatta.

UJDONSÁGOK.

Márczius 15-dikének ünnepéje alkalmából Nyir-
egyházán gyűjtést indítottak meg egy ott felállítandó
emlékoszlop számára. A gyűjtés kezdeményezője, mint a
„Szabolcsi Lapok”-ban olvassuk, Simon Endre nyiregy-
házi esperes plebános.

Az országos népáregylet a jövő héten nagy csü-
törtökön jótékony előadást rendez a nemzeti színházban
saját pénztára és a nemzeti színház nyugdíjintézeté javára;
adni fogják Faustot Hank Minnievel, ki a jótékony cél iránti
tekintetből a nemzeti színház többi művészeivel együtt
díj nélkül fog fellépni. Jegyek előre válthatók Kühnel Ig-
náczné egyleti elnököl (Sándor utca 10. sz.) s Kertész és
Eisernéul szerviztérén; az előadás napján a nemzeti szin-
háznál.

Hibás szók és szólások javítása. A „Magyar
Nyelvőr” márcziusi füzeté folytatja a nyelvújítás becse-
mélte hibás szók és szólások javítását. A s z e n v e d ő
a l a k használatára megjegyzti, hogy a t e t i k-féle ige-
alak a magyar nyelv bármely korából származó irdalmi
termékekben előfordul. A tulságos használatot azonban
a szerzetesek biblia-forditásai, továbbá a némethől tett
lelkismeretlen, szolgai fordítás idepte elő. Azért a
„Nyelvőr” annak tulságos használatát óva inti az írókat
A „b ö l e s o d e ” k i s d e o v o d a ” „k e p e z d e -
szókat szintén kárthatja az értekezők, mint a melyek
oly képzővel vannak képezve, melynek functioja ismeret-
len. Ajánlják ezek helyett a „b ö l e c s ö h á z”, „k e p -
z ö i n t e z e t ” „k i s d e d o t e t ” szókat. — „T a l e y é ”
mind képző, mind tője érthetetlen. Ajánlja helyébe az
értekezőt a szintén újabb eredetű, de helyes képzésű
„r e j t v é n y ” szót. — „M a g a s k o r ” német minta
után készült korecs kifejezés. A „m a g a s ” szó a ma-
gyar nyelvben csak térvizony jelölésére használatos. M a g -
g a s k o r ” helyett „n a g y k o r ” vagy „a g g k o r ” vagy
„v e n k o r ” használhatóak. „M a g a s p a p s á g ” „m a g -
a s a r i s t o k r a t i a ” „m a g a s t u d o m á n y o k ”
helyett „f o p p a s á g ” „a r i s t o k r a t i a ”
„f e l s ö b b t u d o m á n y o k ” használandók. —
E g y l e t, f i l t e t e z e g ” „e g y e l ” vagy „e g y l i k ”
ígeit, a mi nem létezik. Helyette a régi jó „egyesület”-et
ajánlja az értekezők.

Lovaglás Szentpétervárról Bécsbe. említettük
annak idején, hogy néhány orosz tiszt versenylovaglás ter-
vez Szentpétervárt és Bécs közt. A verseny csakugyan meg-
fog történni; s csak azt várják a vállalkozók, hogy kíta-
vaszadjék az idő. A versenyre az illetők már nagyban gyako-
rolják magukat, s közülök kettő próbaképen Szentpéter-
várról Moszkuba lovagolt, s a 700 versenynyi utat 9

„EGYET

apríl—június

Ápríl—júniusra

Ápríl—decemberre

Ápríl végeig

Az előfizetési pénzek az
talába (muzeum utca 8. sz.)

Előfizetheti: vidéken n
nál és könyvárusnál. Budape
nál, valamint Kocsi Sándor h
Országút 39. sz. Luby ház.

Az előfizetési pénzek be
a postai utalványra

Hogy a lap pontos sa
dás ne történjen, kérjük
előfizéseik megújításá
tenni.

Budapest, m

Mikor a magyar forrad
magyar főparancsnok Gör
vezetés szándékával készült
önvédelem lövés erőfeszítésé
kész honvédek között azt a
meghasonlás tört ki az oros
között, s hogy a magyar tá
folytán nem sokára orosz és
sült erővel fogják az osztrák
kiüzni. S szegény honvédek
hirt, melyet a népszerű vezé
dostak mindenfelé. A honvé
meggyanúsabb stratégiai moz
melyek az ellenség gyöngye
egyes magyar hadesapatokat
oda. A honvédek biztak, mi
nyes körutat téve Felső-Magy
folyton vándorolni látták a
szállások között a titkos jelle
honvédek biztak, mikor Gör
mány kezeiből a teljhatalmat

Előttök mindez a legjob
gondoltak arra, hogy az orosz
ország önállóságának végleges
mentek Világosra, ho
áttörhetlen gyűrűjéül elhang
len fegyverletét
Akkor sirva jadtul fel a
kiáltásai fogadták a vezért. S
mások eltörték fegyvereiket,
gerték ki S az önálló
Görgy Klagenfurtba ment
gyar tábornokok akasztófára
rabság éveit sinlette.

Régi történetel beszélt
kák nyujtanak tanúságot, vag
lyek most szemünk előtt föl
regieket, melyek ugyan feltűn
hoz, de nem tökéletesen azon
dés különbözik itt és ott. T
nagy parlamenten
kal szerencsés
Görgy „a nagy
gikus”. Ő nem ment Kl
a hatalom piros bársony
akasztófára, hanem szerzett
kat. Azután Tisza Kálmán
azt is hisszük, hogy az orsz
küzelemnek sinens vége, h
hirdesse is ezt az officiosok
jára is csak azt nyújtja, h
Tisza Kálmánt irigyenlő, a n
és bizalmi feliratok között, h
strategia teljesen az ő mű
minden vonásában utánozt,
nitvány és milyen hi tanítvá
Tisza Kálmán kiadja a
rát csak megkerülés által leh
novemberi határozat kanyaru
jobbaldalt taktikai u
és majd jobb részé
vívja a változatl
tartott célokat
kat folytat és pártját mind j
nyenlővőség és kétértelműs
mentaris válságok között kik
vetkezést, mely az elvek diad
szedelmi okozhatná. Végre
lelküsimerete fölött és egy vis
tált helyzetben a teljes fe
Valóban pontról pontra me
„strategiai tervezetek”. Nem
annyira hasonló tehetségek
vagy a tábornoki főnökökben

foglalt vádakra megjegyezzük: 1.) A menház orvosa Dr. Lumnitzer Sándor tanár ur, nem áll tehát, hogy a menháznak orvosa nincsen. 2.) Gyógyszereket a „Kigyóhoz” címzett győgytárból kap a menház 25% leengedéssel. Nem áll tehát, hogy „gyógyszert csinálthatat a beteg, ha kedve és költsége van hozzá.” A felhozott esetben azonban a hirtelen halál úgy az orvos, mint győgy-szer igénybevételét egyszerűen lehetetlenné tette. Egyébként a közleményt a menház bizottság a honvédegyetnek orsz. közp. választmányának e hó 14-én tartott ülésében előterjesztvén, mintán a közlemény végén e sorokban: „Elképezhetjük tehát, minő aranynapokat él a menedékház 30 tagja, kivált ha a gondoskodás többi részében is méltó és hasonló az említetthez, a menh. bizottság eljárása egész átalánosságban gyanúsítatik és rágalmaztatik. Az említett központi választmány tőléséből egy három tagu bizottság küldetett ki a helyre zsinere átalános és kimerítő vizsgálattal végett, a melynek eredményéről a t. közön-séget értesíteni el nem mulasztjuk. Hogy jelen felszólalásunk nem rögtön a közlemény után jelent meg, oka az, hogy a menház bizottság csak minden kedden tartja ülés-eit. Jelen nyilatkozatunk felvételére mindazon t. lapok szerkesztőségét felkérjük, a melyek az érintett közleményt átvették. A honvédenház bizottság nevében: Szathmáry Miklós ezredes és pénztárnok s. k. Krivácsy József ezredes és parancsnok, Matolai Etele százados, bizotts. tagok.

Beültetett tankönyvek. A vallás és közoktatási miniszter a kth. és gk. egyházi hatóságokhoz rendeltet intézet, melyben az alább megnevezendő tankönyveket, minthogy azokban államellessé eszmék foglaltak, be-ültetett. A kérdések tankönyve a következők: a) Elemente de Geografia pentru Clasa II-si a III. primarie — de Gr. Vladescu. Ed. a treia — spradecea Bucuresei, 1868. 8 o b) Elemente de Geografia fisica si politica etc. De M. Mihaescu. Ed. a treia. Bucuresei, 1873. 8 o c) Istoria Romanilor din timpurile cele mai vechie pino in di-lete nostre — etc. De Treb. Laurianu Ed. IV. Bucuresei, 1873. 8 o Torvábbi d) az Atlante Geografice dupa L. Bonfont etc. adaptatu pentu Scolele romne din ordinea M. S. Caroli I. Domnulu romanilor, si adausu de A. Tr. Lamianu etc. Paris-Busuresi. 1868. 8 o című. egyéb-eknél becses térkép 3 és 9-ik lapjai szintén váltolan dolgokat tüntetnek el, a mennyiben a 3-ik lapon Magyar-ország Auszriába bekebelezett tartományként van felmutatva — a 9-ik lapon pedig „Dacia moderna” cím alatt Magyar-ország különböző részei, Transilvania. Temosiana, Crisi-ana és Marmarusa nevek alatt „Dacia moderna” részéül állítanak. Minél fogva ezen térkép is eltiltandó minden tanintézet használatából mindaddig, míg az említett két lap a valódi tényállásnak megfelelően ki nem javittatik. — Végre: e) Manualu de Geografia pentru tenerimea roma-na, de la Juanu Silviu Selagianu. Viena 1871. 8 o című tankönyvben is Erdély mint Magyarországgal coordi-nált külön ország levén feltüntetve, s különben is e könyv-ben több helyen izgatásra alkalmas történelmi vonatkozá-sok érintvén, ezen tankönyv is eltiltandó határozottan minden tanintézetből.

Regény az országban. Tegnapelőtt egy szép szöke urhölgyült a képviselőház hölgykarzatán az első sorban. A képviselőkarzatán pedig egy alföldi birtokos. Az úlys fölény alatt a földes ur, kihívatta a házból M. képviselőt s azt mondja neki. Nekem az a szép szöke kis-asszony ott a karzaton nagyon megtetszett, kérlek, légy nászmagyom, s kérésed számomra a kezét rögtön. M. . . képviselő, ki a felszólított mint igen komoly férfit ismerte, nem késett a rábizott feladat teljesítésével; — kérését

siker követte, s a kézfogy már ma megtartott. Ime tehát a házasságok nem csak az „égben kötöttnek,” hanem az országgházban is.

A házbér Budapestben hivatalos kimutatás szent-évenként 21 219,018 forint tesz; ez összegből a jobb parti városrészekre 2 359,150 forint, a balparti részekre közép 19 millió forint esik. A házbéradó 15,049,127 forint házbér után fizetetik és 3 070,020 forint jövedelem az államnak: a házbér többi 6 241,891 frtnyi része adómentes házakra esik, következőleg szintén adómentes.

Adóbefizetés. A fővárosban az adók február hóban igen kielégítő mérvben folytak be; a befizetett összeg egy millió forintnál többre rug, és 300.000 frttal haladja meg a mult év ugyanezen szakában befolyt adóösszeget.

Francia ipar a csömöri uton. A bécsi világi-állitás óta egy új iparág kezd nálunk meghonosodni. Egy Dufler nevű francia gyármunkás egy titkot hozott a világiállításra, melyet a hírlapok utján fűnek-fának kinált rongyos pár száz forintért, de nem igen akadt vevője. Körülbelől abból állt, hogy a kauscukot, melynek használata eddig csak igen szűk körre szorított, miként lehessen új iparcélra föl dolgozni. Franciaországban a kauscukot már huzamos óta száz meg száz gyakorlati célra alkalmazzák, többek közt pecseteket, nagyobb alaku bélyegeket készítenek belőle melyek, miután különbség nélkül minden anyagra, fémalapokra, üvegre, vászra rányomható, a sokkal költségesebb papírnyomatoktól idővel egészen ki fogják szorítani. A kocsonyászert kauscuk-öntvények igen tetszetősek, de csakhamar megkeményednek érdecsé lesznek és nyomási célra nem alkalmazhatók. A „titok” tehát a kauscuk-ömladatok új módon elkészítéséből állt, mely a megkeményedést kizárja és kocsonyá-lágyúságát mindvégig megtartsa. Egy budapesti szegény iparos pénzé tette mindenét és megvette a titkot. Műhe-lyet állított, és kezdte kauscuk-pecsetnyomóit producálni. Ennek mindössze egy éve. Most ügynökei bejárják Euró-pát, Szentpétervártól a francia határig mindenütt lehet találkozni embereivel. Gyára egy igénytelen külsejű kis rongyos viskó, ott áll a csömöri uton. Ebben a szerencsét-len esztendőben, hol annyian vagyonilag buktak, ez a sze-gény iparos gazdag emberré lett. Így került a francia ipar a csömöri utra! — Így beszélt ezt a „Nemzeti Hirl.”

A „Garbonczás Diák” című politikai és társadalmi humoristikus lapnak, melynek meg-

jelentését már előre jeleztük, előfizetési fölhívását mai számunkhoz mellékelve vessük olvasóink. A lap a közöjgi ellenék lapja lesz, de egyik részét „Humor” cím alatt társadalmi humoristikus rész fogja képezni. — Min-den ajánlás helyett tehát egyszerűen a programm elolvas-sására utaljuk olvasóinkat, mint a mely legjobban ajánlja maga magát.

Közgazdasági értesítő.
Terményüzlet. Budapest, márt. 17-én. Buzá-ban az iránylat a folyvást gyenge kinlat következtében szilárd maradt, s magasabb jégyzéki áron kelt el mint-egy 15.000 mérő. Más gabonanevekben igen csekély volt a forgalom változatlan áron. Hivatalos jegyzéssel a következő kotekek történtek: buza, tiszai 3100 vm, 89—89 frt, 5 32¹/₂—5.15 frt; aradi 3000 vm. 86¹/₂—83¹/₂ frt. 5.12—4.72¹/₂ frt, bányási 2400 vm. 85¹/₂—83¹/₂ frt 4.85—4.60 frt, pestvidéki 600 vm. 89—40 frt 5.40 az északi vasutól, mind három hónapra.

Értéktözsde. Értékpapírok a hangulat kedvező volt, névszerint a befektetési papirokra néve. A bankok és takarékpénztárak is szilárdan tartották magukat. A z e l ő t ő z s d é n l a n y h a f o r g a l o m o s t r . h i t . 238—238.40, a d é l i t ő z s d é n n e m o s t r . h i t . 238.40, magy. vasuti kölcsön 106, földhitelintézet záloglevelei 87, kisbirt földh 86.75, pesti ker. bank nagyobb tételekben 88.50, municipi 28—28.75 magy hit. 222, földhitel 78.25, orsz. központi 86.25, fővárosi 155, külvárosi 46, közuti 251—250.50, dijszörjegyek 84, takarékl és hitel 48, Athenaeum 264—262. Váltak és jélváltak változatlanok.

Időjárás. Állandan derült, jó idő, légmérséklet reggeli 7 órakor — 3.3 C.

A budapesti jözeffnap vásár mult vasárnap vette kezdetét s az eddigi eredmények után ítélve még a jelen viszonyok közt irányában táplált szerény várakozásoknak sem felelt meg.

Azon különböző bajokhoz, melyekkel a nagykereskedésnek hosszabb idő óta küzdenie kell, ezúttal még egy újabb baj járult: a tulajdonososszura nyuló tél a tavaszi ezikkék szükségletét egészen hátréba szorította; a hajózás késő megnyitása miatt az egész Dunavidék vevői nem jelenhettek meg idejében a vásáron, sok vidéki vevő pedig a pénzügyesség miatt képtelen volt tavaszi bevásárlását elhalasztani, míg lejárt kötelezettségeinek eleget nem tehettek. Ilyen körülmények között magától érthetőleg a mostani vásár a leggyengébbek közé számítható, s eredményei a helybeli ezégek dus készleteivel és gond-s előkészületeivel semmi arányban sem állanak. Egészben véve leginkább a nagy vevők vetek részt a be-vásárlásban, és ennek folytán ama ezégek, melyek ezen vevők számára dolgoznak, bizonyos előnyben voltak. Az árak általában a vevőkre nézve kedvezők voltak, miként ez csekély kereslet esetén rendszeren lenni szokott. Legjobb volt az üzlet paraszt- és folyó árakban, melyekből duvász-laszték állott a vevők rendelkezésére. Minden egyéb cikk-ben rendkívül gyenge volt a forgalom.

A fővárosi közkartárak ügyében tegnap értekez-let folyt a budapesti keresk. kamarában s elhatározottak, hogy a kamara a fővárosi közgyűlés határozata ellenében

felmérni fogja a kormánytól, miszerint a közkartárak a felső dunaparton építtessenek s kéri fogja a kormányt, hogy azon kedvezményeket, melyek az alsó parton való építésre kiltásba helyezték, bármely helyütt létesítendő rak-tárakra kiterjesztessenek.

Kivonat a „Budapesti Közlöny”
(Márcz. 17-ki számából)

Árverések. Nyitran: máj. 31. v. jun. 30-án a „nyitrai kivétel gúzmalom” csötötmege ingatlanai 67,780 frt 13 kr és 51,563 frt 20¹/₂ kr. — E p e r j e s e n : ápril. 20. v. máj. 31-én Szászarak János hazatéka ingatlanai 1006 frt. — K a s t é l y o s - D o m o - b o n (Szegivár): ápril. 12. v. máj. 12-én Nedzky Antal ingatlanai 600 frt. — E p e r j e s e n : ápril. 19. v. máj. 31-én Gyula Győgy ingatlanai 850 frt. — P r é k o p o n (T. sz. Márton): ápril. 30. v. máj. 31-én Palovszik Zsófia ingatlanai 600 frt. — P e r - l a k o n (Csáktornyai): ápril. 14. v. máj. 14-én Csonkás István ingat-lanai 751 frt. — D é v é n y b e n (Pozsony): ápril. 20. v. máj. 20-dikán Brenesics Miklós ingatlanai 400 frt. — E p e r j e s e n : ápril. 12. jun. 7-én Vasko András és Borháde ingatlanai 1673 frt. — N. B a n y á n : ápril. 14. v. máj. 14-én Mátyas János és neje ingatlanai 600 frt. — S e n t - A n d r á s o n (Déva): ápril. 30. v. máj. 31-én Dugács Juon ingatlanai 475 frt 56 kr és 77 frt 84 kr. — S o p r o n l a n : ápril. 15. v. máj. 15-én Snye Anna Margit ingatlana-i 900 frt, 700 frt, 600 frt és 1800 frt. — Z n y o v á r a l j á n (T. sz. Márton): máj. 1. v. jun. 1-én Porubszky Géza ingatlanai 2000 frt. — T. s z . t . M á r t o n b a n : ápril. 29. v. máj. 29-én Freund Zsófia ingatlanai 1500 frt. — T. s z . t . M á r t o n b a n : máj. 29. v. máj. 29-én (Kassa): ápril. 23. v. máj. 24-én Boriz József ingatlanai 890 frt, 550 frt és 1380 frt. — B r a s s o b a n : ápril. 1. v. máj. 3-án Chiverariu Juon és Paraskiva ingatlanai 3600 frt. — E p e r j e - s e n : ápril. 20. v. máj. 24-én Palko István és András ingatlanai 1280 frt. — M a g y a r - S z á k o s o n (Temesvár): ápril. 20. v. máj. 21-én Zbagan Juon és Pavel és társai ingatlanai 824 frt, 154 frt, 1097 frt, 194 frt, 1856 frt és 159 frt. — T. s z . t . M á r t o n b a n : máj. 7-én Bányás Sándor ingatlanai 2513 frt, 266 frt, 182 frt, 45 frt, 600 frt, 550 frt, 1332 frt és 195 frt. — R a k a s d i á n (Ora-viczabánya): ápril. 29. v. máj. 29-én Gojan Nicolae ingatlanai 56 frt. — S e g e s d e n (Ségesvár): ápril. 9. v. máj. 11-én Leonhardt Mihály ingatlanai 1232 frt. — S z e r d a h e l y e n (N.-Szében): máj. 10. v. jun. 10-én Kirtner Gusztáv Adolf szegedi ingatlanai 3375 frt. — S a l a m o n b a n (Pápa): ápril. 15. v. máj. 15-én Ko-vács Irma ingatlanai 250 frt és 874 frt. — N. M a r o s o n (Ipoly-szék): ápril. 15. v. máj. 20-án Galszter Antal és neje ingatlanai 1300 frt, 338 frt és ingóságai 59 frt 80 kr. — I z a n y é t e n (Mun-kecs): ápril. 9. v. máj. 12-én Spenik János ingatlanai 600 frt. — M e d y e s e n : ápril. 1-én Keszer Adolf ingóságai 1600 frt.

Csöd. F e n e r t ő s e c h e r Károly szegedi származásu el-len, bejelentése máj. 29. v. máj. 31-én til. tőgondok és peritgyelű Erő-sök ügye ingatlanai 550 frt. — B e n e n i n g Ferecz nagymihályi lakos el-len, bejelentések a homonni trszvéhez máj. 10. 11. 12. id. tőgond-nok Csibur Bertalan nagymihályi lakos, peritgyelű Matolay Viktor ügyvéd.

Csödmegszüntetés: Czinner József szegedi lakos elvon.

Nemzeti színház. Csütörtökön, márcz. 18-án „A bolygó hollandi”. Regényes opera 3 felv. — Pénteken, márcz. 19-án, bérletfolyamban: „III. Richard király”. Tragédia 5 felv.

Várszínház. Csütörtökön, márcz. 18-án. „Essex gróf”. Szomorújáték 5 felv. — Szombaton, márcz. 20-án bérletfolyamban: „A pajtáskodás”. Vig. 5 felv.

A nagykomlóban Bakonyi daltársulata Sárközy és Kecskeméti zenetársasága. Előadás közben cimbalom szól. S. hunda V. I. új találmány p e d a l c z i m b a l m a n

Főmunkatársak: Simonyi Ernő, Mocsary Lajos. Kiadótalálajosok és szerkesztők: Csávolszky Lajos és Oláh Károly.

HIRDETÉSEK.

A FRANKLIN-TÁRSULAT
magyar irodalmi intézet (Budapest, IV. egyetem-utca 4. sz.)
a legközelebbi napokban

OLCSÓ KÖNYVTÁR
czim alatt egy vállalatot indit meg, melynek programját itt közöljük.

Az „Olcsó könyvtár” czéja minél olcsóbb áron juttatni a magyar közönség birtokába a hazai és külföldi jeles írók kisebb műveit. E könyvtár kisebb rezények és époszok, beszélek és költői elbeszélések, költemények és színművek tára, de nincsenek kizárva belőle az irodalom más ágai és kivált történelmi kisebb munkák, melyek tartalmuknál fogva és formaszépségére néve kitűnők.

Az „Olcsó könyvtár” nem bizonyos osztályt vagy kort tart szemé előtt, hanem az egész művelti közönséget s nem annyira kétes becű üjdonságokkal kíván kedveskedni mint inkább elismert becű művekkel; a hazai és külföldi remekírókból a legkitűnőbb műveket közöljük és föllevenitjük egyez-ek mind némely jeles írók oly műveit és fordítmányait, a melyek meg nem voltak összegyűjtve, vagy önálló kiadásban nem jelentek meg s így a közönségre néve mintegy elveszetteknek tekinthetők. De adunk néha új műveket is s a szakértő szerkesztőség a megválogatásban a jó ízlés mellett kiváló figyelemmel lesz a magyar közönség szükségereire is, hogy könyvtárunk ne csak olcsóságánál, hanem tartalmával fogva is magyar családi könyvtárrá emelkedhessen.

Minden 5-7 ívny terjedő füzet ára csak 20 kr, a 10-12 ívny terjedő kettős füzet ára 40 kr, a 15-18 ívny terjedő hármás füzet ára 60 kr. De a leg-többször csak egyes füzeteket adunk. Minden füzet önálló könyv lévén, külfön is megszerzethető. Epen azért nem nyitunk vea előfizetést, hogy mindenki azt a füzetet vehesse meg, a melyre szüksége van. Az évenként megje-lendő füzetek száma nincs meghatározva, sem időhöz kötve. A körülmények szerint adunk évenként 20-30 füzetet, s ha a vállalat a közönség részvételeivel találkozik, ennél is többet.

Következő füzetek már megjelentek és néhány nap mulva minden könyvarusnál kaphatók lesznek:

Csokonai V. Mihály. Dorottya, vagyis a lámák diadama a farsangon. Furesa vítézi verszet IV. könyvben.

Bret Harte. Kaliforniai beszélek. Angolból fordította Belényesi Gábor. Tartalom: Idyll Vörös-Odron. Az ordító-tanya szerenésje. Miggles. Egy történetke Tölgyesi János uram életéből. A ferblihazai számítotték.

Kölcsy Ferencz. Elbeszélések.

Macauley. Machiavelli.

Kerényi Frigyes összes költeményei. Először összegyűjtve.

Sandeau. Mont-sabreyi kastély.

Kármán József. Fanni hagyományai.

Sajtó alatt vannak:

Sollóhuz: Előkelő világ
Szigligeti: Lillomfi.
Macauley: Lord Bacon.
Kölcsy F.: Emlékbeszédék.
Dickens: Karácsonyi ének.
Teleki L.: Kegycenz.
Mériemé P. Colomba.

Kisfaludy K.: Tihamér.
Gogol: A köpenyeg.
Gyulay P.: A vén színész.
Conscience V.: A szegény nemes.
Kuthy L.: Egy iskolai kaland.
Planche: Michel-Angelo.
Gvadányi: Pelleski Nótárius.

Göthe: Iphigenia.
Bérey K. F.: A behegdt seb.
Lessing: Galotti Emilia.
Gaal: Beszélek.
Hugo V.: Egy elitelt vőgnapjal.
Macauley: Lord Byron.
Jósika M.: A különöz sat.

Diszes húsvétli tojások legújabb nemel dús választékát. 10 krtól 25 frtüg. Húsvétli öntözéshez alkalmas, családotlan megpő ujdonságok: Fecskendő illatszert-üvegek 35 kr és 41 frt. Szilvar 35 kr. Viola-csokor 40 kr. Viola-gyógyvirág- és róza-bokréták 80 krajártól 2 frt 50 kraj. egyes róza 65 kr. Revolver 85 kr. Kis bohóc 50, 60 kr. Öltöztetett babák 2-15. Rozs-csokor babával 1 fr. Éte virág 1.20. Fecskendő húsvétli báránya gyermekkel 2 frt. Fecskendő-gyűrű 40, 50 kr. Illatszert-üvegek elegans nemel 50 krtól 5 frtüg ajánljak

Kertész és Eisert Budapest, Dorottya-utca 2. sz. Irásbeli megbízások gyorsan és pontosan eszközöl-tetnek.

A „Komlókert” vendéglőt ajánlom a t. közönség hajlamiba és látogatására. Boraim Badacson hegyvidéki, somlyói, Tokaj hegy-aljai egri, visontai és ménési természetes borokból, leg-jesebb természetöink pinceziből kerülnek. Konyhám ebédre és vacsorára izletes és házias magyar konyha (hetenkint háromszor töltött káposzta.) Bakonyi István igazgatása alatt jól szervezett mag-yar daltársulat tart előadásokat naponként estve. Sárközy és Kecskeméti jeles zenetársasága ját-szik naponként. S c h u n d a J. V. új szerkeztű pedalczimbalman Pinter Pál játszik. Solid és realis szolgálat mellett élvezetes és kedélyes szórakozást nyujtok a t. közönségnek. Tisztelettel Parragh Gábor.

Budapest, 1875. Nyomatott Kocsi Sándornál ország-ut 39 szám (L u b y h á z.)